

Çocukların Gelişiminde Babanın Önemi 1

– KARAM-41 · 05 Aralık 2021

“Bana bir bayram verin. İçerisinde babam olsun...”

Son yıllarda toplumsal hayatta yaşanan değişimler, ailedeki rollerin farklılaşması, çocuğun gelişiminin ve eğitiminin giderek daha önem kazanmasını, baba-çocuk ilişkisinin de hak ettiği ilgiyi görmesine yardımcı olmuştur.

"Çocuğun zihinsel, fiziksel ve sosyal gelişimi, gelecekteki yaşamı, iş ve özel hayatı, kuracağı aile yapısı, başarılı olması ya da olmaması, kişisel ilişkileri ailesinde yaşadığı ortama, anne-baba-çocuk ilişkisine bağlıdır."

Etkin bir baba, çocukların her türlü gelişimlerini olumlu etkilemektedir. Babanın çocuğu ile ilişki kurma biçimi, çocuğun kişiliğini etkiler. İlgili ve sevgi dolu bir tavır, çocukların sosyal uyum yeteneklerinin artmasına, liderlik özellikleri geliştirebilmelerine etki etmektedir.

Babanın aile içindeki tavrı, fonksiyonu, çocuğuyla kurduğu yakın, açık ve güvenli bir ilişki, özellikle erkek çocuğun baba ile özdeşleşmesini kolaylaştırmakta ve kendi cinsiyet rolünü geliştirmesine yardımcı olmaktadır.

Baba, çocuklarıyla iyi bir iletişim kurmalıdır. Ailede babanın rolü çocukların disiplin ve otorite anlayışında belirleyici bir rol oynar. Hiçbir anne, bir babanın ve hiçbir baba bir annenin rolünü taşıyabilecek güçte değildir.

Bir baba, evladının hayatında nasıl bir model oluşturduğunu düşünmeli. Yalnızca korkulan, hep kural koyan, eve geldiğinde yaptıklarından dolayı çocuklarını hesaba çeken bir baba olmamalıdır.

Kapıda yolu gözlenen, eşinin ve çocuklarının sıkıntılarını paylaşan, aile bireylerinin sorularına rahatça cevap veren, onlara desteğini-yardımlarını esirgemeyen, kurallarında tutarlı olan, ilgi ve sevgisini esirgemeyen bir baba olmalıdır.

Hareketlerinde ve kararlarında tutarlı iyi bir baba modeli; çocuğun okul başarısında, zekâ gelişiminde, disiplin anlayışının yerleşmesinde, özgüven oluşumunda, cinsel kimliğinin oturmasında, sosyalleşmesinde, insanlarla iletişiminde, liderlik yapısının gelişiminde, arkadaş ilişkilerinde uyumlu olmasında, toplumu, ailesini ve milletini ilgilendiren konulara duyarlı olmasında, gelenek ve göreneklerine sahip çıkmasında, önemli ve olumlu özellikleri kazanmasını sağlar.

Ailede ebeveynlerden herhangi birinin eksikliği çocukta kayıplar ve maddi manevi travmalar yaşatır. Ancak babanın yokluğundan kaynaklanan maddi yetersizlikten daha önemli olan manevi kayıplardır. Bunların başında da güven eksikliği gelir. Çünkü çocuklar için baba güven demektir.

Etkin bir baba rolü, çocukların her türlü gelişimlerine olumlu etki etmektedir. Babanın çocuğu ile ilişki kurma biçimi çocuğun kişiliğini etkiler.

Babaların Çocuklarıyla İletişiminde Dikkat Etmeleri Gereken Hususlar:

*Hamilelik döneminde eşinize hoşgörü, anlayış ve özel ilgi gösterin; bebeğinizin anne karnındaki

gelişimiyle ilgilenin. Çocuğunuzun gelişimi anne karnındayken başlar.

- * Bebeklik döneminde bakımında görev alın. Bebeğinin sağlığı, beslenmesi, temizliği, ağladığında sakinleştirilmesi ve tüm ihtiyaçlarını karşılanması konusunda becerilerini geliştirin. Bu ilişki daha sonra sürecek olan sağlıklı bir ilişkinin önemli bir başlangıcıdır.
- * Çocuğunuz üzerinde korkuya dayalı bir disiplin uygulamayın. Sizinle rahat ve açık bir ilişki kurabilmesi için ona fırsat verin. Tam tersi olarak tamamen disiplinsiz, kuralsız ve kontrolsüz bir disiplinin de çocuk üzerindeki olumsuz etkilerini göz ardı etmeyin.
- * Çocuğunuzla çok iyi iletişim kurun. Tıpkı annesiyle olduğu gibi sizinle de yakın ve sıcak ilişki kurabilmesini ve üzüntüsünü ve mutluluğunu sizinle paylaşabilmesini sağlayın.
- * Babalar da tıpkı anneler gibi çocuklarını her koşulda (başarılarında da başarısızlıklarında da) sevdiklerini hissettirmeli, çocuklarının kendi hayatlarındaki önemini çocuklarına ifade edebilmeli, sağlıklı bir güven gelişimi oluşturmalıdır.

Babayla çocuk arasındaki sağlıklı iletişimde esas nokta; saygı, ilgi, dinleme ve anlamadır. Baba, çocuklarıyla iyi bir iletişim kurmalıdır. İletişim kurarken de bazı noktalara dikkat etmelidir. Bu noktaları şöyle sıralayabiliriz;

- Çocuğın da bir birey olduğu ve saygıyı hak ettiği unutulmamalıdır.
- Çocuğın büyümesine izin verilmelidir. Türk aile yapısında erkek çocuklara sorumluluk verilmemesi, gelecekteki yaşamlarında da sorunlara yol açar.
- Çocuk özenle ve ilgi ile dinlenmeli, anlamaya çalışılmalı, ilgilenilmelidir.
- Çocuk babadan korkmamalı, ilişkisi saygı ve sevgi içermelidir. Çocuklar, babalarından korktuğu için değil, yanlış olduğu için bazı şeyleri yapmaktan çekinmelidir.
- Çocuk, her zaman yönlendirilmeye ihtiyaç duyar. Evde mutlaka duyarlı, tutarlı kurallar olmalıdır. Bu kurallardan çok fazla taviz verilmemelidir.
- Çocuğın her istediği yapıлып, alınmamalıdır. Bu çocuğu doyumsuzluğa iter.
- Fiziksel ve duygusal cezadan uzak durulmalıdır. (Dayak, rencide edici sözler, aşağılama, alay etme, hakaret, küfür vs.)
- Çocukla arkadaş olmak yerine, ona arkadaşça davranılmalı. Ailelerin günümüzde en çok 'çağdaş aileyiz' tanımlamasıyla yaptıkları yanlışların başında anne baba kimliklerinden sıyrılıp arkadaşı gibi davranmaları geliyor. Özellikle genç erkeklere arkadaşı gibi davranmak yerine ona babası olduğunuzu, daima ona destek vereceğinizi hissettirerek baba olmalısınız. Çünkü onun babaya ihtiyacı var.
- Çocuklarınızı başka çocuklarla kıyaslarsanız, onun kendini mutsuz ve yetersiz hissetmesine neden olursunuz. Bunun yerine baba, çocuktaki farklılıkları görüp, bu yönleri geliştirmesine yardımcı olmalıdır.
- Çocuklarla inatlaşmaktan kaçınılmalıdır. Çocuklar kendilerini ispatlamak amacıyla çatışmaya girebilirler. Bu durumlarda anne ve babalarının desteğine ihtiyaç duyan çocuklarla inatlaşmak, aşırı ve mantıksız yasaklarda diretmek inatlaşmalarına yol açar. İnatlaşmak da evden kaçma, okulu bırakma gibi olumsuz sonuçlar doğurur.

Bir ailede babanın yokluğu ya da sorumsuzluğu, önemli bir taşın eksikliğidir. Babanın varlığı, aile bireylerine güven verir. Babayla çocuk arasındaki sağlıklı iletişimde esas nokta; saygı, ilgi, dinleme ve

anlamadır.

Ailede; eşitlik, adalet ve özgürlük vb. düşüncelerin ve pratiğinin gelişmesi, aile bireylerinin sistemli, üretken çalışkan ve kendine güvenen, sorumluluk sahibi bilinçli vatandaşlar olarak yetişmesi için, topluma ve olaylara duyarlı, katılımcı, dayanışmacı, paylaşımcı bireylerin yetişmesine önem verilmelidir. Yeni nesillere kültürel kimliği ve ahlâkî değerleri kazandırılmalı; tarihsel ve toplumsal bilinç aktarılmalı; sevgi, saygı ve hoşgörü esasına dayanan tutum ve değerleri yerleştirilmelidir. Sevgiyle kalın.

Seyfettin KARAMIZRAK